

Advies voortzetting leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie

Gerdine Fransen-Kuppens, AWPG AMPHI en GGD Gelderland-Zuid
Mandy Leurs-Stijnen, AWPG Mosa en GGD Zuid Limburg
Ien van de Goor, AWPG Tranzo
Tamara van Waardenburg, AWPG AMPHI

Met input van:
Djoeke van Dale, RIVM
Carla Klomp, GGD GHOR Nederland
Katelyn Sadée, VNG
Noortje Pannebakker (LISO-framework TNO)
GGD'en
AWPG'en

Datum: 4 juni 2024

Achtergrond

Nederland gezonder maken en gezondheidsverschillen verkleinen vraagt om investeren in preventie. Er liggen stevige ambities vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) om de beweging van zorg naar gezondheid te maken en tot meer integrale samenwerking te komen tussen verschillende organisaties, op lokaal én regionaal niveau.

GGD'en adviseren en ondersteunen gemeenten in hun regio op het gebied van publieke gezondheid en preventie. Door GALA en IZA zullen gemeenten steeds vaker een beroep doen op de GGD om te adviseren bij het tot stand komen en uitvoeren van preventiebeleid, om te ondersteunen om tot meer regionale samenwerking te komen, maar ook voor het monitoren en evalueren van erkende preventieve interventies in de lokale of regionale context en bij (regionale) samenwerking. Versterking van de kennis- en adviesrol van GGD'en is daarom gewenst.

Leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie

Vanuit het project 'Versterking kennisinfrastructuur voor gezondheidsbevordering en preventie' is een leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie ingericht om de kennis- en adviesrol van GGD'en te versterken. Een leernetwerk is een groep mensen of organisaties die vanuit een gemeenschappelijk belang of doel hun ervaring, informatie en kennis deelt, om zo oplossingen te vinden voor inhoudelijke vraagstukken en/of innovaties te ontwikkelen. De inhoudelijke focus van het leernetwerk ligt op vier ketenaanpakken die centraal staan in GALA en IZA, namelijk de gecombineerde leefstijl interventie (GLI), ketenaanpak overgewicht kinderen, valpreventie bij ouderen, en Welzijn op Recept.

Het leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie is in maart 2023 gestart. Een afvaardiging van 24 van de 25 GGD'en neemt deel. Afhankelijk van het onderwerp van de leernetwerkbijeenkomst zijn dit de projectleiders van de ketenaanpakken, gezondheidsmakelaars / adviseurs gezondheidsbevordering, onderzoekers en/of (strategisch) beleidsadviseurs. In een jaar tijd zijn er in totaal zeven fysieke bijeenkomsten georganiseerd voor het leernetwerk (hele dag of een dagdeel) en twaalf online intervisiebijeenkomsten. Onderwerpen die onder andere aan bod kwamen waren het implementeren van de ketenaanpakken, de rol en positie van de GGD'en in de ketenaanpakken en het samenwerken met partners rondom de ketenaanpakken. De coördinatie van het leernetwerk is gedaan door een projectcoördinator (Tamara van Waardenburg) namens een projectgroep bestaande uit Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG) AMPHI, AWPG Brabant (Tranzo) en AWPG Mosa (voorheen AWPG Limburg), GGD GHOR Nederland, RIVM en VNG.

Begin 2024 is het leernetwerk geëvalueerd met behulp van een vragenlijst onder de leernetwerkdeelnemers vanuit GGD'en, een vragenlijst onder ketenpartners die hebben bijgedragen aan het programma van de leernetwerkbijeenkomsten en verdiepende interviews met GGD'en. Een overzicht van de belangrijkste bevindingen is weergegeven in de bijlage. Deze notitie presenteert een advies voor de voortzetting van het leernetwerk, gebaseerd op de evaluatie van het leernetwerk en inzichten uit het LISO-framework (<https://www.leernetwerkeninhetsociaaldomein.nl/>).

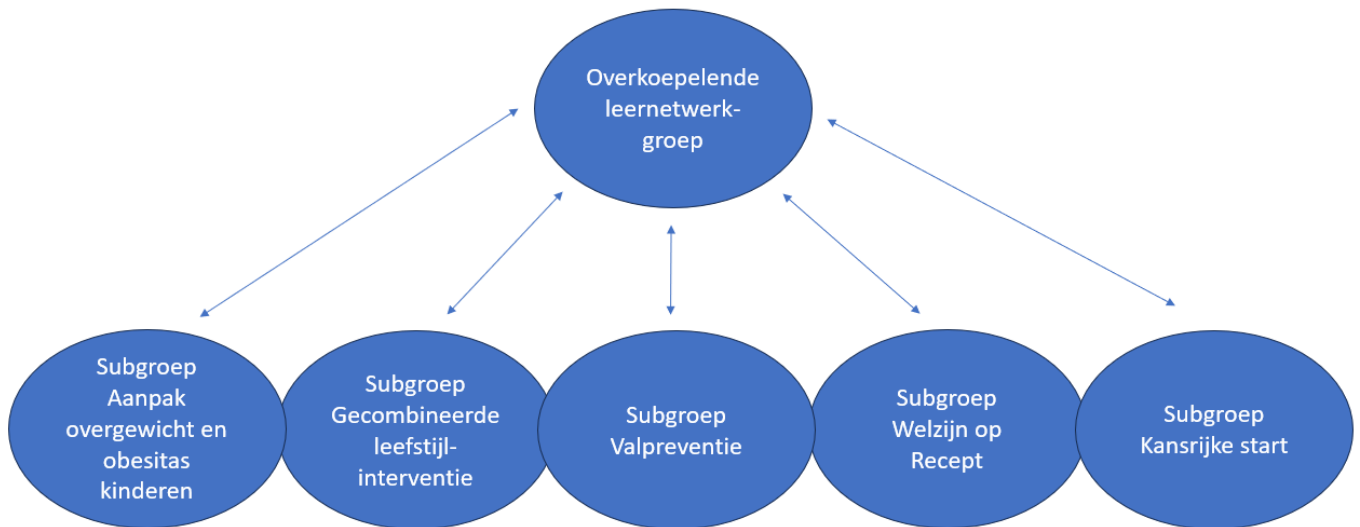
Advies voortzetting leernetwerk

Uit de evaluatie onder de deelnemers van het leernetwerk blijkt dat zij willen dat het leernetwerk wordt voortgezet. Zij hebben aangegeven graag door te willen gaan met het onderling uitwisselen van kennis over het invoeren van de vijf ketenaanpakken en thema-overstijgende en meer strategische zaken met elkaar te willen uitwisselen.

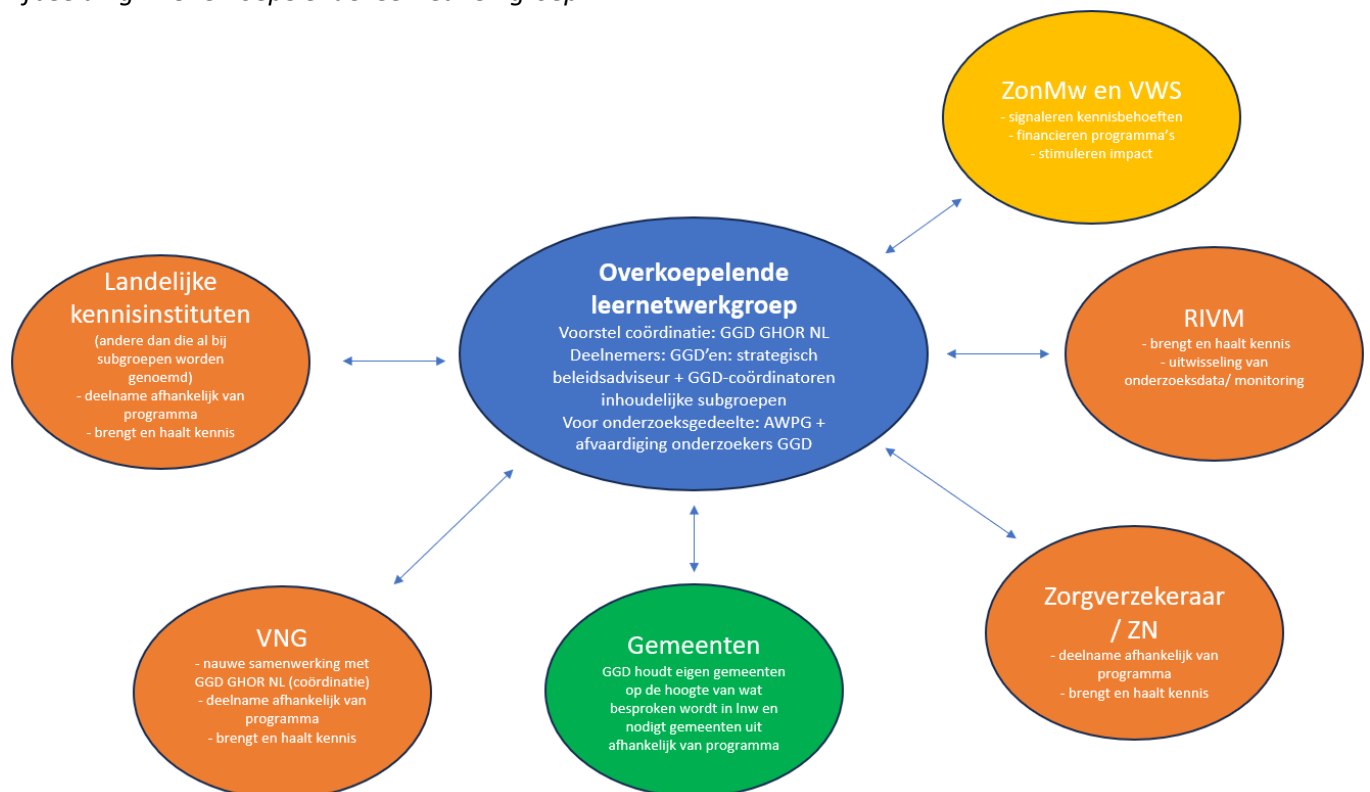
Structuur leernetwerk

Het voorstel is om te werken met een overkoepelende leernetwerkgroep en sub-leernetwerkgroepen per ketenaanpak/thema. Dit is visueel weergegeven in Afbeelding 1 t/m 3 hieronder.

Afbeelding 1: Totaaloverzicht structuur leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie GGD'en

Afbeelding 2: Overkoepelende leernetwerkgroep

Afbeelding 3: Inhoudelijke sub-leernetwerkgroepen

Deze structuur is gebaseerd op de ervaringen met het leernetwerk in het afgelopen jaar. We hebben gemerkt dat GGD'en verschillende kennisbehoeften hebben en ook verschillende GGD'ers afvaardigen (projectleiders van de ketenaanpakken, gezondheidsmakelaars / adviseurs gezondheidsbevordering, onderzoekers en/of (strategisch) beleidsadviseurs) om aan te sluiten bij het leernetwerk, afhankelijk van het onderwerp dat centraal staat. We merkten dat daardoor een stabiele basisvertegenwoordiging miste en er sprake was van vrijblijvendheid om per bijeenkomst wel/niet aan te sluiten. Bovendien willen we toe naar een structuur waarbij niet één persoon per GGD leert van het leernetwerk, maar dat meerdere personen vanuit verschillende rollen/functies afgevaardigd kunnen worden voor deelname. Er is daarom bewust gekozen om de inhoudelijke sub-leernetwerkgroepen per ketenaanpak te scheiden van de overkoepelende leernetwerkgroep waarin thema-overstijgende en meer strategische zaken besproken worden (bijvoorbeeld financiering, rol/positie van GGD'en). Om de verbinding tussen beiden te behouden zal de GGD-trekker van de sub-leernetwerkgroep een vaste deelnemer zijn aan de overkoepelende leernetwerkgroep (zie verder 'Samenstelling leernetwerk').

Samenstelling leernetwerk

a. Overkoepelende leernetwerkgroep:

Voorstel is om de coördinatie te laten doen door GGD GHOR Nederland. De coördinator is de kartrekker van het netwerk en zorgt voor:

1. de strategische koers van het gehele leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie (zie Afbeelding 1), in afstemming met de overkoepelende leernetwerkgroep;
2. de inhoudelijke agenda en praktische organisatie van de overkoepelende leernetwerkgroep (zie Afbeelding 2);
3. de afstemming over de inhoud met de trekkers van de sub-leernetwerkgroepen (zie Afbeelding 3);
4. informatievoorziening naar de overkoepelende leernetwerkgroep en de (trekkers van de) sub-leernetwerkgroepen, o.a. middels de daarvoor ingerichte groep op GGD GHOR Kennisnet.

Structurele deelnemers aan de overkoepelende leernetwerkgroep zijn de strategisch beleidsadviseurs van de 25 GGD'en. Ook is er een afvaardiging vanuit de inhoudelijke sub-leernetwerkgroepen in deze overkoepelende leernetwerkgroep. Dit zijn de trekkers van de inhoudelijke sub-leernetwerkgroepen vanuit de GGD'en (zie uitleg bij 'Inhoudelijke sub-leernetwerkgroepen'). Voor het onderzoeksgedeelte sluit een onderzoeker vanuit de AWPG'en en de GGD'en aan. De coördinator van de overkoepelende leernetwerkgroep zorgt ervoor dat er verbinding/afstemming plaatsvindt met de managers Publieke

Gezondheid van de GGD'en. Aanbeveling is om de managers zowel door de GGD'en zelf, maar ook door de coördinator te informeren over de voortgang en opbrengsten van het gehele leernetwerk.

Incidentele deelnemers zijn de partijen die in de gekleurde bollen in Afbeelding 2 worden genoemd: VNG, RIVM, landelijke kennisinstututen/ interventie-eigenaren, ZonMw en VWS en de zorgverzekeraars/ Zorgverzekeraars Nederland. Afhankelijk van de agenda of het programma van een bijeenkomst, worden deze partijen uitgenodigd om aan te sluiten. De gemeenten worden betrokken via de GGD'en. De GGD'en informeren hun eigen gemeenten over wat er besproken wordt in het leernetwerk en nodigen ze uit afhankelijk van het programma.

b. Inhoudelijke sub-leernetwerkgroepen per thema/ ketenaanpak:

Voorstel is dat een GGD de trekker is van de subgroep. Deze 'trekt' de subgroep en wordt daarin ondersteund door een landelijk kennisinstituut/ interventie-eigenaar voor de betreffende ketenaanpak, en een AWPG en GGD-onderzoeker voor wat betreft onderzoek, monitoring en evaluatie. De trekker is verantwoordelijk voor:

1. het opstellen van de inhoudelijke agenda, in afstemming met het kennisinstituut/ interventie-eigenaar en AWPG;
2. de praktische organisatie van de sub-leernetwerkgroep;
3. verbinding en afstemming met de overkoepelende leernetwerkgroep.

Structurele deelnemers aan de sub-leernetwerkgroepen zijn de inhoudelijke projectleiders van de ketenaanpakken, gezondheidsmakelaars / adviseurs gezondheidsbevordering vanuit de 25 GGD'en.

Incidentele deelnemers zijn de lokale en regionale (kennis)partners rondom een ketenaanpak/thema, te denken valt aan universiteiten, hogescholen, praktijkprofessionals en praktijkorganisaties en inwoners. Afhankelijk van de agenda kunnen zij kennis, ervaringen en best practices inbrengen tijdens één van de leernetwerkbijeenkomsten. De gemeenten worden betrokken via de GGD'en. De GGD'en informeren hun eigen gemeenten over wat er besproken wordt in het leernetwerk en nodigen ze uit afhankelijk van het programma. Afhankelijk van het programma kunnen ook de landelijke partijen, genoemd bij de overkoepelende Inw-groep, worden uitgenodigd om een bijdrage te leveren.

De subgroepen zijn leernetwerken rondom de inhoud van specifieke thema's/ketenaanpakken. GGD'en geven aan dat ze behoefte hebben om hierover met elkaar uit te wisselen en daarin ook meer diepgang te brengen. Voor de keuze van het aantal sub-leernetwerkgroepen is het voorstel om aan te sluiten op de 5 ketenaanpakken uit GALA en IZA, namelijk:

- Aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen
- Gecombineerde leefstijlinterventie (GLI)
- Valpreventie
- Welzijn op Recept
- Kansrijke start¹

Tijdens de leernetwerkbijeenkomst op 18 april stelden enkele GGD'en voor om een aparte subgroep voor Monitoring en evaluatie (van de 5 ketenaanpakken) in te richten. Er zal worden gekeken hoe Monitoring en evaluatie het beste kan worden meegenomen in het leernetwerk. Een alternatieve optie is om in de subgroep per ketenaanpak een sessie te organiseren die geheel in het teken staat van monitoring en evaluatie. Of er een aparte subgroep moet worden ingericht, zal worden beoordeeld door de overkoepelende leernetwerkgroep. In deze beoordeling wordt ook meegenomen hoe de verbinding is met de bestaande vakgroep Onderzoek Publieke Gezondheid voor de onderzoekers/epi's van alle GGD'en.

¹ Kansrijke start en aanpak overgewicht en obesitas kinderen wordt niet alleen door GGD'en uitgevoerd. Dit gebeurt ook door andere JGZ-organisaties die onder Actiz vallen. Het is goed om deze organisatie te benaderen voor deelname aan het leernetwerk.

Verbreiding naar andere thema's binnen IZA en GALA is mogelijk, maar de hoeveelheid subgroepen moet behapbaar blijven. Het besluit om voor andere thema's een aparte subgroep te maken, leggen we bij de overkoepelende leernetwerkgroep. We doen nu wel al het voorstel om de ketenaanpak Kansrijke Start toe te voegen als sub-leernetwerk. Voor Kansrijke Start zijn er al structuren waarin enkele GGD'en, gemeenten en andere partners elkaar periodiek treffen, zoals de 'Tafel van 11' rondom monitoring en evaluatie Kansrijke Start vanuit RIVM. Er is echter nog geen (leer)netwerk voor alle GGD'en rondom Kansrijke Start.

Per subgroep is het voorstel voor de coördinatie als volgt:

- Aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen:
 - o Trekker: 1 of 2 GGD'en, die al 'ver' zijn met deze aanpak
 - Ondersteund door:
 - o Afvaardiging van onderzoekers GGD'en
 - o 1 of 2 AWPG'en, die zich vanuit onderzoek inzet op deze ketenaanpak
 - o JOGG
- Gecombineerde leefstijlinterventie
 - o Trekker: 1 of 2 GGD'en, die al 'ver' zijn met deze aanpak
 - Ondersteund door:
 - o Afvaardiging van onderzoekers GGD'en
 - o 1 of 2 AWPG'en, die zich vanuit onderzoek inzet op deze ketenaanpak
 - o Partnerschap Overgewicht Nederland (PON)
- Valpreventie
 - o Trekker: 1 of 2 GGD'en, die al 'ver' zijn met deze aanpak
 - Ondersteund door:
 - o Afvaardiging van onderzoekers GGD'en
 - o 1 of 2 AWPG'en, die zich vanuit onderzoek inzet op deze ketenaanpak
 - o VeiligheidNL
- Welzijn op Recept
 - o Trekker: 1 of 2 GGD'en, die al 'ver' zijn met deze aanpak
 - Ondersteund door:
 - o Afvaardiging van onderzoekers GGD'en
 - o 1 of 2 AWPG'en, die zich vanuit onderzoek inzet op deze ketenaanpak
 - o Landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept
- Kansrijke start
 - o Trekker: 1 of 2 GGD'en, die al 'ver' zijn met deze aanpak
 - Ondersteund door:
 - o Afvaardiging van onderzoekers GGD'en
 - o 1 of 2 AWPG'en, die zich vanuit onderzoek inzet op deze ketenaanpak
 - o Pharos

De trekker (GGD) van de sub-leernetwerkgroep maakt afspraken met de landelijke kennispartner(s) over diens inzet en ondersteunende rol.

Werkwijze leernetwerkbijeenkomsten

a. Inhoud

Iedere leernetwerkgroep, zowel de overkoepelende leernetwerkgroep als de sub-leernetwerkgroepen, stelt een werkagenda op waaraan ze tijdens de looptijd van het leernetwerk gaan werken. Onderwerpen op deze agenda zijn:

- Wat willen we leren: gezamenlijk leerdoelen opstellen
- Wat willen we gezamenlijk ontwikkelen: denk aan bijvoorbeeld een handleiding, richtlijn, werkwijze of iets dergelijks

- Wat willen we uitzoeken / onderzoeken: waar moeten we ons nog in verdiepen? Op welke (kennis)vragen willen we nog een antwoord krijgen?
- Waarin willen we ons scholen / opleiden: bijvoorbeeld een netwerk vormen, hoe doe je dat en hoe pak je dat aan?
- Welke partijen willen we betrekken bij het leernetwerk: zijn alle belangrijke partijen vertegenwoordigd of missen we nog partijen?
- Hoe zorgen we ervoor dat de kennis die wordt uitgewisseld in de leernetwerkgroepen, wordt geborgd/ verspreid binnen de deelnemende GGD'en?

Het voorstel is dat in iedere leernetwerkgroep de verbinding wordt gelegd tussen beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk (BOOP).

b. Duur

De GGD'en geven aan dat ze graag in ieder geval de komende twee jaar (t/m medio 2026) bij elkaar willen komen in het leernetwerk. Na die twee jaar kan er geëvalueerd worden en worden bepaald of verlenging gewenst is.

c. Frequentie bijeenkomsten

GGD'en geven aan dat ze graag in dezelfde frequentie bij elkaar blijven komen als het afgelopen jaar. Dit komt neer op één keer in de twee/ drie maanden. Mocht er in de toekomst minder te bespreken zijn, dan kan deze frequentie worden verlaagd. Dit wordt besloten door de coördinatoren en deelnemers van de leernetwerkgroepen. Elk leernetwerk kan zelf de frequentie van de bijeenkomsten bepalen en deze afstemmen op de behoefte onder GGD'en.

d. Fysiek vs online

GGD'en geven aan het fijn te vinden om fysiek bij elkaar te komen. Het afgelopen jaar hebben alle bijeenkomsten fysiek plaats gevonden in Utrecht. De meesten geven aan dit fijn te vinden, echter is de reistijd (voor GGD'en die ver van Utrecht zitten) soms een obstakel en een reden om de bijeenkomst liever online te willen bijwonen. Het afgelopen jaar vonden er naast de fysieke bijeenkomsten maandelijks online intervisiebijeenkomsten plaats. Het doel van deze intervisiebijeenkomsten was om tussen de fysieke bijeenkomsten door elkaar te ontmoeten en kennis en ervaringen te delen over onderwerpen die de GGD'en zelf aandroegen. Doordat deze intervisiemomenten kort duurden (1 uur) en online werden georganiseerd, waren ze voor veel GGD'en laagdrempelig toegankelijk. De wens van de GGD'en is om de intervisie voort te zetten en in te passen in de voorgestelde structuur. Dit betekent dat er per leernetwerkgroep (overkoepelende en inhoudelijke subgroepen) intervisie wordt georganiseerd. De deelnemers geven aan dat 1x / 6 weken meer gewenst is en dat deze online plaats kan blijven vinden.

Randvoorwaarden

Om het leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie voor GGD'en in zijn geheel succesvol te laten zijn, moet aan een aantal aanvullende randvoorwaarden voldaan worden.

a. Faciliteren rol van coördinator/ trekker leernetwerkgroep

De rol van coördinator² van de overkoepelende leernetwerkgroep en trekker van een sub-leernetwerkgroep is groot en moet niet onderschat worden. Deze moet goed gefaciliteerd worden.

² Het advies vanuit het LISO-framework is om deze coördinatie te laten bestaan uit:

1. Coördinator die gezag heeft op het onderwerp en min of meer onafhankelijk is;
2. Procesbegeleider, met expertise in het werken met leernetwerken en leiden van groepen;
3. Projectondersteuning voor maken van afspraken en communicatie.

Voor de rol van coördinator van de overkoepelende leernetwerkgroep wordt geadviseerd om een coördinator aan te stellen, die hier minimaal 32 uur per week de tijd voor heeft (zeker in de beginfase). Voor de trekkersrol van de sub-leernetwerkgroepen wordt geadviseerd deze rol bij een **vast persoon** binnen een GGD te beleggen en dat deze persoon daar 8 uur per week voor krijgt. De deelnemers van het leernetwerk geven tijdens de leernetwerkbijeenkomst op 18 april aan de voorkeur te hebben om deze trekkers-rol bij 2 GGD'en te beleggen. Op deze manier is het minder kwetsbaar bij bijvoorbeeld uitval of ziekte van een GGD-medewerker.

Verder wordt aanbevolen om de coördinator van de overkoepelende groep en trekkers van de subgroepen gezamenlijk een scholing te laten volgen over hoe leernetwerken op te zetten en te onderhouden. Gedacht kan worden aan een training over het LISO-framework 'Leernetwerken in het sociaal domein'. Doordat iedereen dezelfde training/scholing volgt, borgen we dat de verschillende groepen op dezelfde wijze te werk gaan met het leernetwerk.

b. Financiering leernetwerk

Om de voortzetting van het leernetwerk te kunnen garanderen is aanvullende financiering nodig. Hoewel de GGD'en aangeven dat ze een gedeelte van de uren voor deelname aan het Inw vanuit hun eigen GGD kunnen inbrengen (vanuit opleidings-/ontwikkelbudget en mogelijk projecturen), is dat lang niet voor elke GGD mogelijk. De wens is dat er een vervolgsubsidie (bijv. vanuit ZonMw) komt voor de voortzetting van het leernetwerk. Het voorstel is om in deze vervolgsubsidie rekening te houden met:

- Financiering van de rol van coördinator/ trekker leernetwerkgroep (zie hierboven).
- Tegemoetkoming voor deelname aan leernetwerk door GGD'en en andere partners: we willen GGD'en een financiële stimulans geven tot deelname zodat de vrijblijvendheid om deel te nemen verminderd wordt.
- Praktische kosten: zoals kosten voor het organiseren van fysieke bijeenkomsten.
- Scholingskosten: kosten van een scholing/training voor de coördinator van de overkoepelende groep en trekkers van de subgroepen over leernetwerken.
- Ontwikkelkosten: startbudget voor elke groep om te werken aan concreet product (een handleiding, richtlijn, werkwijze of iets dergelijks). Het moet gezien worden als stimulans en afhankelijk van het product zal het nodig zijn om daarvoor nog aanvullende financiering te zoeken.

c. Digitaal platform

Er is al een digitaal platform beschikbaar, namelijk GGD GHOR Kennisnet, waar een groep is ingericht voor het huidige leernetwerk (alle leernetwerkdeelnemers zijn aangesloten) en waar ook digitaal uitwisseling van kennis en documenten kan plaatsvinden. Dit platform heeft tevens een forum functie waar vragen kunnen worden gesteld. Hoewel het platform is ingericht naar aanleiding van de behoefte van GGD'en, wordt er tot nu toe maar wisselend gebruik van gemaakt. Voorstel is om de groep op Kennisnet een structureler onderdeel te laten uitmaken van de overkoepelende leernetwerkgroep en de sub-leernetwerkgroepen. Dit betekent dat er dan ook concrete werkafspraken worden gemaakt voor het gebruik van Kennisnet. De coördinator van de overkoepelende leernetwerkgroep kan hierin ondersteunen/meedenken.

Kanttekening bij GGD GHOR kennisnet is dat niet iedereen hiervan gebruik kan maken. Voornamelijk GGD-medewerkers kunnen een account aanvragen voor dit platform. Mogelijke andere partners in het leernetwerk, die niet werkzaam zijn bij een GGD kunnen hier niet altijd bij aansluiten. Mocht deze behoefte er wel zijn binnen een leernetwerkgroep, dan moet er gezocht worden naar een ander digitaal platform.

Bijlage Samenvatting resultaten evaluatie leernetwerk

➤ Vragenlijst leernetwerkdeelnemers GGD'en

Totale respons: N=26

Belangrijkste bevindingen:

- Frequentie van de Inw-bijeenkomsten (fysiek en online): merendeel (n=24) vindt frequentie 'precies goed'; slechts 2 personen geven aan 'te vaak'
- Verhouding tussen online bijeenkomsten en fysieke bijeenkomsten: merendeel vindt de verhouding precies goed (n=22); n=2 liever meer fysiek; n=2 liever meer online
- Gebruik groep op Kennisnet: n=5 Bekend, maar (nog) niet gebruikt; n=9 Maak ik minder dan 1x per maand gebruik van; n=6 Maak ik minstens 1x per maand gebruik van; n= 6 Niet bekend mee.
- Samenstelling Inw: de meeste deelnemers geven voorkeur aan gemêleerde groep van gezondheidsbevorderaars, strategisch adviseurs, onderzoekers van GGD'en (leren van verschillende rollen; functienaam zegt niet altijd iets over datgene dat die persoon daadwerkelijk doet want taken/rollen kunnen per GGD anders zijn).
 - Gemêleerde groep afwisselen met sessies/momenten voor specifieke functies – inzoomen op uitvoering, bijv.: *“Voor het vervolg zou ik het wel fijner vinden om meer de mogelijkheid te hebben om met collega's gezondheidsbevorderaars te kunnen sparren” “Niet alle bijeenkomsten sluiten aan bij wat iemand in zijn haar werk kan toepassen/ gebruiken; niet voor iedereen leidt dit dan tot versterking van de kennis(funcitie). Het gaat ten koste van de diepgang.”*
 - Wel ook regelmatig (afhankelijk van thema) andere relevante partijen uitnodigen. *“Als het alleen GGD'ers zijn heb je het risico dat we in onze eigen bubbel blijven en steeds dezelfde gesprekken voeren over waar we tegenaan lopen.” “*
 - *Ik zou het fijn vinden als het meer vaste gezichten zijn vanuit de GGD, zodat er ook onderling gebouwd kan worden.”*
- Onderwerpen Inw: verbreding van onderwerpen (GALA/IZA thema's) wordt door iedereen genoemd. *“in principe wil je voor alle thema's die raken aan de publieke gezondheid een leeren uitwisselnetwerk”*
- Voortzetten Inw na april 2024: merendeel is er voorstander van. Adviezen:
 - nog praktischer insteken;
 - Inw is vooral nu in fase IZA/GALA van meerwaarde;
 - nuttig met name als je nog niet zo lang bij GGD werkt;
 - van elkaar blijven leren ipv wiel opnieuw uitvinden (bijv. leren over implementatieprocessen);
 - breder dan alleen voor GGD- en;
 - rekening houden met de haalbaarheid qua tijdsinvestering/kosten voor de GGD'en.

- doel moet zijn dat beschikbare kennis, ervaringen, interventies, etc. sneller de lokale context bereikt. Lnw kan dat faciliteren;
- Online intervisiemoment niet op één vaste dag plannen.
- Lukt het om tijd voor Inw vrij te maken: wisselende reacties. Merendeel kan/wil er vanuit reguliere functie/werk tijd voor vrij maken, vaak na afstemming met manager. Leernetwerk is zinvol en tijdsinvestering te rechtvaardigen mits GGD'ers ermee hun dagelijkse werk kunnen verrijken/verbeteren. Enkele GGD'en geven aan hier geen uren voor te hebben.
- Wie moet Inw organiseren/coördineren: GGD GHOR NL wordt het meest genoemd, vaak in combinatie met GGD'en, AWPG'en en soms ook andere landelijke partners zoals RIVM, VNG.
- Structurele bekostiging: n=16 structurele financiering vanuit VWS; n=1 bijdrage van GGD'en; n=8 combi van beide; n=1 weet niet.

➤ **Vragenlijst ketenpartners**

Totale respons: N=3

- Betrekken afhankelijk van onderwerp (incidenteel).
- Kan hier uren voor vrijmaken: wisselt per partner.
- Zou mooi zijn als dit gaat aansluiten bij bijvoorbeeld Coalitie leefstijl in de zorg
- Verbreden van onderwerpen, ook mentale gezondheid, gezonde leefomgeving, eenzaamheid.
- Expertisegroep vanuit GGD en gemeenten en incidenteel per onderwerp uitnodigen
- Coördinatie door de GGD.
- Coördinatie door VWS, zorgverzekeraar en gemeente.

➤ **Interviews GGD'en**

N=21

Belangrijkste bevindingen:

- GGD'en vinden Inw zinvol. Voorziet in behoefte van GGD'en, lijntjes tussen GGD'en zijn korter geworden. Ze zoeken elkaar nu veel makkelijker op en sparren met elkaar ook buiten de bijeenkomsten van het Inw om.
- Iets breder qua onderwerpen.
- Meer verplichtend karakter, nu is het behoorlijk vrijblijvend. Bang dat het een stille dood gaat sterven, als het niet wordt getrokken door een coördinator die er bovenop zit. Zorgen dat degene die Inw gaat coördineren voldoende tijd heeft om taak goed op te pakken. Maar ook meer taken geven aan deelnemers Inw, bijv agenda opstellen, terugkoppeling van wat besproken is in andere Inw-groepen.

- Huidige frequentie van bijeenkomsten is goed.
- Fijn om fysiek bij elkaar te komen op een centrale plek in het land. Voor GGD'en die ver van Utrecht zijn gevestigd, is de reisafstand soms wel een obstakel.
- Goed om up-to-date smoeienboek te hebben van deelnemers Inw, zodat je elkaar makkelijk weet te vinden en elkaar volgen op LinkedIn.
- Gemeenten meer betrekken bij leernetwerk.
- VNG en VSG meer betrekken bij leernetwerk.
- Intervisie behouden als onderdeel van leernetwerk; online blijven doen. Wellicht meer voorbereiding met agenda en mensen die te bespreken casus vooraf doorgeven. Wellicht combineren met GALA-vragenuurtje van GGD GHOR NL.
- Aansluiten/ combineren met bestaande werkgroepen, bijv van JOGG, Coalitie Vitaal Ouder Worden van GGD GHOR
- Aanpak van een bepaalde ketenaanpak is vaak wel te kopiëren naar andere onderwerpen. Hoe zorg je ervoor dat dat soort zaken dan ook in andere Inw-groep worden besproken. GGD werkt met BOPP- driehoek (Beleid, Onderzoek, Preventie/ Praktijk) goed om deze driehoek te verwerken in programma Inw-groepen.
- Ook behoefte aan uitwisselen van skills, bijv hoe ga je om met verandering/ andere inzichten, welk type leiderschap is er nodig in een onzekere situatie. Hoe werk je bottom up? Hoe krijg je professionals en de doelgroep mee?
- Bijscholing zou ook een onderdeel van het Inw kunnen zijn, bijv een individuele bijscholing als je nieuw bent in het vak.
- Alle GGD'en vragen meerdere personen af te vaardigen in het Inw.